

31.08.2021.

Vol.18, Broj 34

**Ministarstvo poljoprivrede,
 šumarstva i vodoprivrede
 Republike Srbije**

**Izveštaj pripremio : Institut
 za primenu nauke u poljo-
 privredi**

Email:
 stips@minpolj.gov.rs

telefon:
 011-3616-277

34

www.stips.minpolj.gov.rs

ŽIVA STOKA, ŽITARICE I STOČNA HRANA

Mesečni i nedeljni pregled – Govedarstvo		1
Situacija na tržištu svinja i ovaca		2
Cene žive stoke na pijacama u Srbiji		3
Dominantne cene žive stoke u avgustu		4
Klanične cene žive stoke		5
Situacija na tržištu žitarica i stočne hrane		6
Kretanje cena žitarica i stočne hrane		7
Dominantne cene žitarica i stočne hrane		8
Promet na produktnoj berzi u Novom Sadu		9-12

GOVEDARSTVO

MESEČNI

Nešto slabija bila je ponuda teladi SM rase, telesne mase do 160 kilograma na prodajnim mestima u Srbiji uključenih u STIPS. Najčešća prodajna cena varirala je od 360 do 480 din/kg. Kao i prethodnih nekoliko meseci telad HF rase, telesne mase do 160 kilograma mogla su se proteklog meseca pazariti jedino na pijaci žive stoke u Somboru po dominantnoj ceni od 360 din/kg.

Prodaja tovne junadi telesne mase od 350 do 480 kilograma odvijala se tokom avgusta i mogli su se pazariti na pijaci žive stoke u Požarevcu po ceni od 230 din/kg, što ukazuje na blagi pad u odnosu na jul. Tovna junad telesne mase preko 480 kilograma mogla su se tokom avgusta pazariti na stočnim pijacama u Novom Sadu i Somboru po dominantnoj ceni od 240 din/kg, kao i prethodna dva meseca. Dominantna cena tovnih bikova SM rase telesne mase preko 500 kilograma na stočnoj pijaci u Užicu iznosila je 250 din/kg, a na pijaci žive stoke u Kraljevu 260 din/kg.

Ponuda i prodaja krava za klanje nije se bitnije menjala tokom avgusta. Dominantna cena krava za klanje iznosila je 160 din/kg, a mogle su se pazariti na četiri prodajna mesta. Ponuda krava za klanje HF rase evidentirana je na stočnoj pijaci u Somboru, a dominirao je iznos od 120 din/kg.

NEDELJNI

Na pijaci žive stoke u Užicu je došlo do pada prodajne cene tovnih bikova SM rase telesne mase preko 500 kilograma u odnosu na prethodnu sedmicu. Dominirao je iznos od 240 din/kg. U klanicama na području zlatiborskog regiona zabeležen je pad otkupne cene teladi SM rase telesne mase do 160 kilograma na 470 din/kg.

U klanicama na području šumadijskog regiona je tokom protekle sedmice evidentiran pad otkupne cene teladi SM rase telesne mase do 160 kilograma na dominantnih 400 din/kg i rast otkupne cene tovnih junadi telesne mase preko 480 kilograma na dominantnih 230 din/kg. Obim ponude i otkupljenih grla bio je prosečan.

Klaničari sa područja nišavskog regiona protekle su nedelje vršile jedino otkup tovnih bikova telesne mase preko 500 kilograma po dominantnoj ceni od 240 din/kg. Na stočnoj pijaci u Nišu izostala je prodaja teladi i ostalih kategorija goveda.

Otkupne cene teladi telesne mase do 160 kilograma, tovnih bikova SM rase telesne mase preko 500 kilograma i krava za klanje bile su identične prošlonedeljnim u klanicama na području pirotskog regiona.

Nastavljen je trend slabe ponude obe kategorije prasadi proteklog meseca na nekim stočnim pijacama. Obim prodaje bio je nešto bolji prema izveštajima reportera STIPS. Grla telesne mase do 15 kg mogla su se proteklog meseca pazariti na sedam stočnih pijaca u Srbiji uključenim u STIPS, najčešće po ceni od 220 do 240 din/kg, što ukazuje na pad u odnosu na jul. Prodaja prasadi telesne mase od 16 do 25 kg zabeležena je na četrnaest prodajnih mesta. Cena je najčešće varirala od 220 do 230 din/kg.

Slabija ponuda tovnih svinja telesne mase od 80 do 120 kg u odnosu na prethodni mesec. Prodajna cena ove kategorije svinja varirala je od 150 do 160 din/kg. To ukazuje na rast cene u odnosu na jul. Nastavljen je trend slabe ponude tovnih svinja preko 120 kg. Grla ove kategorije svinja su se prodavala po dominantnoj ceni od 130 din/kg.

Na većini prodajnih mesta je evidentirana slaba ponuda i prodaja krmača za klanje prvenstveno zbog visokih temperatura. Dominantna cena iznosila je 120, što ukazuje na rast u odnosu na prethodni mesec.

Reporter STIPS iz Loznice zabeležio je rast prodajnih cena obe kategorije prasadi. Tako su se grla telesne mase do 15 kilograma mogla najčešće pazariti za 240 din/kg, dok je u kategoriji prasadi telesne mase od 16 do 25 kilograma dominirao iznos od 240 din/kg.

Rast prodajne cene prasadi telesne mase od 16 do 25 kilograma evidentiran je na stočnoj pijaci u Čačku. Dominirao je iznos od 230 din/kg.

U klanicama na području Šapca i okolnih mesta evidentiran je rast otkupnih cena prasadi telesne mase od 16 do 25 kilograma na 250 din/kg i tovnih svinja telesne mase od 80 do 120 kilograma na 165 din/kg.

Otkupne cene tovnih svinja telesne mase od 80 do 120 bile su niže u odnosu na prethodnu sedmicu u klanicama na području južnobanatskog regiona. Dominirao je iznos od 155 din/kg.

Na pijaci žive stoke u Vranju došlo je do pada prodajne cene prasadi telesne mase od 16 do 25 kilograma na dominantnih 230 din/kg.

OVČARSTVO

MESEČNI

Ponuda jagnjadi bila je na prošlomesečnom nivou na dobrom delu prodajnih mesta. Obim prodaje bio je nešto manji, jer je sezona godišnjih odmora. Iako se prodaja odvijala po ceni od 230 do 320 din/kg, dominirao je iznos od 240 din/kg, što ukazuje na blagi pad u odnosu na prethodni mesec.

Nastavljen je trend slabe ponude dviski i šilježadi na stočnim pijacama tokom avgusta. Na većini prodajnih mesta prodaja je bila vrlo slaba. Cene se nisu u mnogome promenile u odnosu na jul, pošto je i kod dviski i kod šilježadi iznos varirao od 180 do 220 din/kg.

Ponuda i prodaja ovaca evidentirana je na trinaest stočnih pijaca, a dominantna cena iznosila je 120 din/kg, kao i tokom jula.

Nije bilo značajnijih promena u pogledu ponude i prodaje jaradi i koza u odnosu na prethodnih nekoliko meseci. Prodaja jaradi odvijala se na devet stočnih pijaca, po dominantnoj ceni od 200 din/kg. Na većini pijaca žive stoke je za prodaju dovezeno po nekoliko koza, a cena je najčešće varirala od 100 do 110 din/kg, što ukazuje na blagi pad u odnosu na jul.

NEDELJNI

Na stočnoj pijaci u Kragujevcu bila su skuplja jagnjad, jer su se najčešće mogle pazariti za 250 din/kg. U ponudi je bilo preko stopedeset grla. U klanicama na području šumadijskog regiona došlo je do rasta otkupnih cena jagnjadi u odnosu na prethodni period. Dominirao je iznos od 250 din/kg, a ponuda je bila dobra.

Rast dominantne cene jagnjadi evidentiran je na stočnoj pijaci u Loznici nu edelji za nama. Dominantna cena ove kategorije ovaca iznosila je 250 din/kg.

Jagnjad su u proteklom periodu bila skuplja i na stočnoj pijaci u Užicu, pošto su se najčešće mogla pazariti za 250 din/kg.

U klanicama na području nišavskog region došlo je do pada otkupne cene jagnjadi na dominantnih 250 din/kg, uz prosečnu ponudu i otkup grla.

Klanične otkupne cene žive stoke u Srbiji po okruzima za period 23.- 29.08.2021. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Grad Beograd	Braničevski	Pčinjski	Mačvanski LO	Mačvanski SA	Nišavski	Pirotski	Podunavski	Raški	Zajčarski	Moravički	Šumadijski	Jablanički	Zlatiborski	Južno-bački	Južno-banatski	Severno-bački	Srednje-banatski	Sremski	
Bikovi	>500kg	HF	240																		200	
Bikovi	>500kg	SM	255		250	240	240	240	250	240	260	220	220		235	240			240		220	
Dviske	sve težine	sve rase												150								
Jagnjad	sve težine	sve rase		280		250	260	250		250	230			250		250					250	
Junad	350-480kg	sve rase		200	260	220						220										
Junad	>480kg	sve rase					260						200	230			240	220			220	
Krave za klanje	sve težine	SM		150		150			155		170	130	140	155	140	160						
Krmače za klanje	>130kg	sve rase				110					120	120		130	130				115			
Ovca	sve težine	sve rase		130		120		140		150	120			120								
Prasad	16-25kg	sve rase		260			250	180		250	210	250		230	230		230	230	180		230	
Pčele	sve težine	kranjska				230																
Telad	80-160kg	SM		380			550		480	430	470	420	450	400		470						
Tovljenici	80-120kg	sve rase		155	165	160	165	135		160	170	150	180	150	150	150	155	155	153			
Tovljenici	>120kg	sve rase			130			110		140	160	140		130	130						160	
Šiježad	sve težine	sve rase		210																		220

Cene žitarica i stočne hrane

Nešto bolja bila je ponuda pšenice i stočnog ječma, dok je obim kukuruza bio slabiji u odnosu na jul, uprkos nešto većoj tražnji ove veoma značajne komponente za pripremu kvalitetne stočne hrane. Ponuda sojine sačme, suncokretove sačme, lucerkinog brašna i ostalih poljoprivrednih proizvoda značajnih za ishranu domaćih životinja nisu se bitnije menjali u odnosu na prethodni mesec na prodajnim mestima u Srbiji uključenim u projekat STIPS. Obim prodaje varirao je od mesta do mesta i zavisio je od broja grla krupne i sitne stoke na tom području.

Kukuruz se tokom avgusta na pijacama Centralne Srbije mogao pazariti po dominantnoj ceni od 30 din/kg, što ukazuje na blagi pad u odnosu na prethodna dva meseca. U Vojvodini je na pijacama cena kukuruza, upakovanog u džakove, najčešće varirala od 28 do 30 din/kg, što ukazuje na blagi rast cene u odnosu na prethodni mesec. U silosima na teritoriji Srbije se cena kukuruza kretala najčešće od 25 do 30 din/kg, što takođe ukazuje na rast cene u odnosu na jul.

Najčešća prodajna cena pšenice upakovane u džakove od 50 kilograma je tokom proteklog meseca na pijacama iznosila 28 din/kg, što je za tri dinara po kilogramu viša cena u odnosu na jul. U silosima je cena pšenice najčešće varirala od 21 do 25 din/kg.

Ponuda stočnog ječma upakovanog u džakove od 50 kilograma bila je nešto bolja u odnosu na jul. Dominirao je iznos od 28 din/kg. Stočni ječam u rinfuzu se mogao pazariti u

silosima u rinfuzu na području nekoliko gradova po dominantnoj ceni od 22 din/kg, što ukazuje na rast u odnosu na jul.

Stočno brašno se proteklog meseca moglo pazariti na 4 pijace po ceni od 28 din/kg. U maloprodajnim objektima se prodaja odvijala po dominantnoj ceni 28 din/kg. Zabeležena je prodaja stočnog brašna u silosima na području Loznice po dominantnoj ceni od 25 din/kg, što ukazuje na rast u odnosu na prethodni mesec.

Dominantna prodaja soja u zrnu na pijaci u Loznici se tokom jula nije menjala u odnosu na avgust i iznosila je 70 din/kg. U silosima na području Pančeva je dominirao iznos od 71, Novom Sadu 74, a na području Subotice i Sombora 75 din/kg, što ukazuje na pad cene.

Prodaja sojine sačme evidentirana je u maloprodajnim objektima u dvanaest gradova. Cena se kretala u intervalu od 95 do 100 din/kg, ali se najčešće mogao pazariti po ceni od 98 do 100 din/kg.

Maloprodajna cena suncokretove sačme najčešće je varirala od 55 do 65 din/kg, što ukazuje na rast cene u odnosu na prethodni mesec.

Prodaja lucerkinog brašna u maloprodajnim objektima odvijala se po dominantnoj ceni od 50 din/kg, kao i tokom jula.

Nešto bolja bila je ponuda lucerkinog seno u balama. Dominantna cena na gazdinstvima je bila 20, a na pijacama je iznos varirao od 16 do 22 din/kg.

Agroinfo vest

Tradicionalni 17. Šumadijski sajam poljoprivrede održaće se od 2. do 5. septembra na Šumadija sajmu, na kom će nastupiti brojni domaći izlagači iz svih oblasti poljoprivrede, od mehanizacije, stočne hrane, opreme za preradu voća, povrća, semenskog i sadnog materijala. Oni će se predstaviti kako na spoljašnjem izložbenom prostoru, tako i u sajamskoj hali od 1.600 kvadrata. Sajam organizuje Šumadija sajam, pod pokroviteljstvom lokalne samouprave. Partneri 17. Šumadijskog sajma poljoprivrede su Dunav osiguranje i medijska kuća Agro Jug, a prijatelj ove velike manifestacije je kompanija "Jović – servis i remont" doo iz Bačke Palanke. Za sve posetioce obezbeđeni su besplatan parking i ulaz. (agronews)

Dominantne cene žitarica i stočne hrane u Srbiji za avgust 2021. godine

Proizvod	Jedinica mere	Mesto prodaje	Centralna Srbija													Vojvodina										
			Beograd	Obrenovac	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Nikšić - Bežin	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Leskovac	Šabac	Užice	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin		
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	đžak 50kg	Pijaca	28	30	30	32	30	25	21	29	33															
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	rinfuz	Pijaca							21																	
Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Pijaca							21	16																
Pšenica	đžak 50kg	Pijaca	24	30	28	28	25			28	30															
Sojino zrno	đžak 50kg	Pijaca							70																	
Stočni ječam	đžak 50kg	Pijaca	24	30	28	28																				
Stočno brašno	đžak 33kg	Pijaca	28							23	26															
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	rinfuz	Silos																								
Pšenica (novi rod)	rinfuz	Silos																								
Pšenica	rinfuz	Silos	23																							
Sojina sačma (44% proteina)	đžak 33kg	Silos																								
Sojino zrno	đžak 50kg	Silos																								
Stočni ječam	rinfuz	Silos																								
Stočno brašno	đžak 33kg	Silos								25																
Suncokret (zrno)	rinfuz	Silos																								
Suncokretova sačma (33% proteina)	đžak 33kg	Silos																								
Lucerkino brašno (min 15% proteina)	đžak 25kg	Maloprodaja	50							52																
Sojina sačma (44% proteina)	đžak 33kg	Maloprodaja	107	73	110	105	100		115	87	100	96														
Stočno brašno	đžak 33kg	Maloprodaja				30			28	25	28															
Suncokretova sačma (33% proteina)	đžak 33kg	Maloprodaja	55		51	57	50		66	45	60	65														
Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Gazdinstvo	18						20	21	14															

Promet robe na produktnoj berzi u Novom Sadu od 23 do 27. avgusta 2021. godine

Najvažnije iz protekle nedelje:

- **prvi ugovori za suncokret novog roda**
- **dešavanja na svetskim berzama**

Prvi ugovori za suncokret novog roda sa promptnom isporukom i rast cena primarnih poljoprivrednih proizvoda, obeležili su nedelju za nama na organizovanom robno-berzanskom tržištu. Ukupan promet je iznosio 2.527 tona robe (-34,53%), čija je finansijska vrednost iznosila 90.458.150,00 dinara (-12,27%).

Najveće interesovanje je bilo za kupovinom suncokreta. Vremenski uslovi su odložili žetvu ove uljarice. Na osnovu informacija sa terena, operativne robe je malo usled odlaganja ponude od strane prodavaca. Prvi ugovori za promptnu isporuku su zaključeni u cenovnom rasponu od 55,26 din (470,00 €/t) do 55,62 din/kg (473,00 €/t) bez PDV-a. Ponderisana cena je iznosila 55,48 din/kg bez PDV-a (61,02 din/kg sa PDV-om). U odnosu na isti period prethodne godine gde je preko "Produktne berze" registrovana cena od 35,50 din/kg bez PDV-a, možemo konstatovati da je zabeležen rast od čak 56,28%.

Prethodne nedelje, pšenica je bila najtraženija berzanska roba, dok je ove nedelje domaće tržište mnogo mirnije. U zavisnosti od parametara kvaliteta i pariteta, ugovori su zaključeni u cenovnom opsegu od 23,80 din/kg do 24,50 din/kg bez PDV-a. Bez obzira što se ovom žitaricom trgovalo malo, zabeležen je uzlazni trend od 1,42% u odnosu na prethodni upoređujući podatak. Ponderisana cena je iznosila 24,18 din/kg bez PDV-a, odnosno 26,59 din/kg sa PDV-om.

Kukuruz, kao i pšenica, beleži pozitivan cenovni trend. Primetna je slaba ponuda ove žitarice, dok je tražnja iz dana u dan bila intenzivnija. Početkom nedelje kupoprodajni ugovori na FCA su zaključeni po ceni od 25,00 do 25,20 din/kg bez PDV-a, dok se kukuruzom na paritetu CPT trgovalo u veoma uskom cenovnom rasponu od 25,40 do 25,50 din/kg bez PDV-a. Poslednjeg dana tražnja na višem cenovnom nivou od realizovanih nije rezultirala zaključenjem berzanskog ugovora. Prosečna cena trgovanja je iznosila 25,16 din/kg bez PDV-a (27,67 sa PDV-om), što predstavlja rast od 1,20%.

Za razliku od prethodnog perioda kada su svi tržišni faktori bili razlog da tržište soje bude izuzetno pasivno i cena u padu, situacija u protekloj nedelji se bitno promenila u vidu izraženije tražnje za ovom uljaricom i rastom cene. Sojom uz obračun kvaliteta se trgovalo po ceni od 71,00 din/kg bez PDV-a (78,10 din/kg sa PDV-om). Izostanak ponude na robno-berzanskom tržištu, doveo je do toga, da tražnja od strane domaćih prerađivača i trgovaca krajem nedelje bude na cenovnom nivou od 72,00 din/kg bez PDV-a (uz obračun kvaliteta).

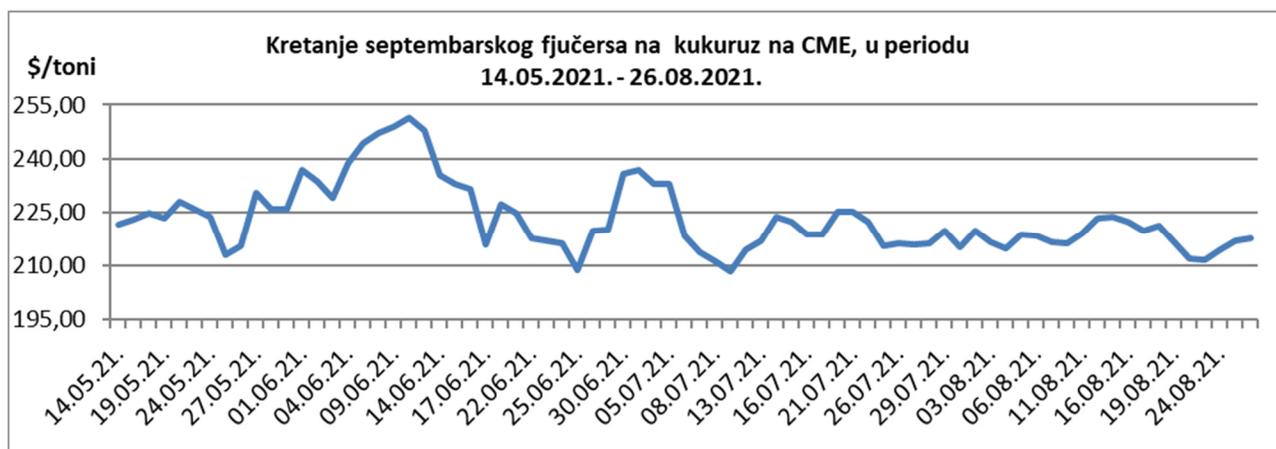
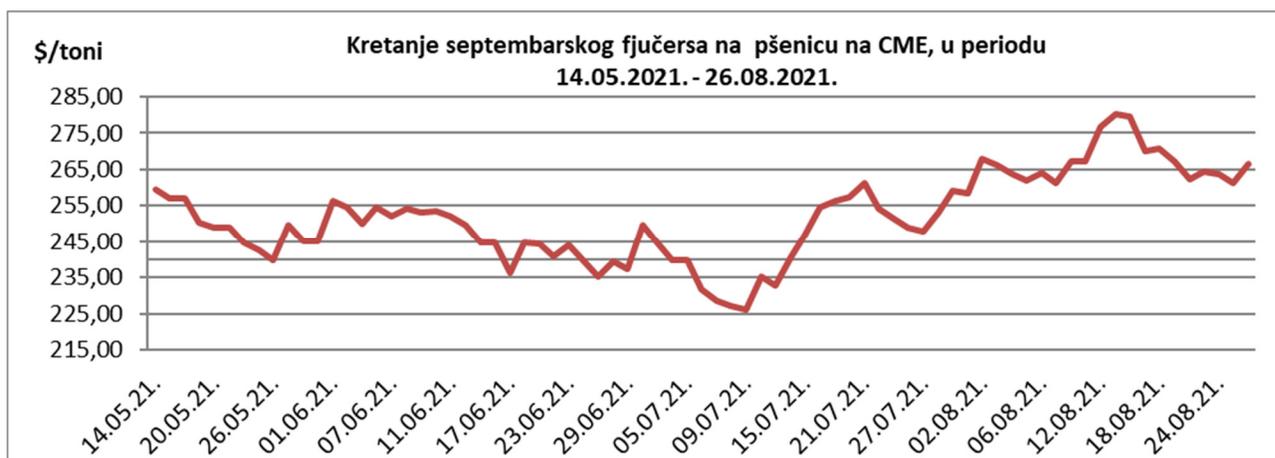
Pregled zaključenih i ponuđenih količina, kao i dijapazon zaključenih i ponuđenih cena poljoprivrednih proizvoda u posmatranom periodu, dati su u sledećoj tabeli:

ROBA	PONUĐENA KOLIČINA (t)	CENA PONUDE DIN/KG SA PDV-OM	ZAKLJUČENA KOLIČINA (t)	ZAKLJUČENA CENA DIN/KG SA PDV-OM	PROMENA U ODNOSU NA PRETHODNI PERIOD
Kukuruz, rod 2020.	175	27,50-27,94	125	27,50-27,72	+1,20%
Kukuruz, rod 2020., fco-kupac	925	27,94-28,05	925	27,94-28,05	-
Pšenica, rod 2021. minimum 10,5% proteina	550	26,18-26,40	400	26,18-26,40	+1,42%
Pšenica, rod 2021. minimum 12% proteina	275	26,73-26,95	275	26,73-26,95	
Pšenica, rod 2021. minimum 12% proteina, franko fabrika	50	26,95-27,50	-	-	-
Soja, rod 2020.	200	78,10-82,50	100	78,10	-
Stočni ječam, rod 2021.	402	23,98-24,75	202	23,98-24,20	+1,94%
Stočni ječam, rod 2021., franko fabrika	240	23,98	-	-	-
Suncokret, rod 2021.	500	60,79-61,18	500	60,79-61,18	-

Cene poljoprivrednih proizvoda u protekloj nedelji na vodećim robnim berzama, bile su sledeće:

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP, SEPTEMBARSKI FJUČERS 2021.					
	petak	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak
Pšenica	262,43\$/t	264,41\$/t	263,83\$/t	261,33\$/t	266,47\$/t
Kukuruz	212,04\$/t	211,80\$/t	214,32\$/t	217,00\$/t	217,55\$/t

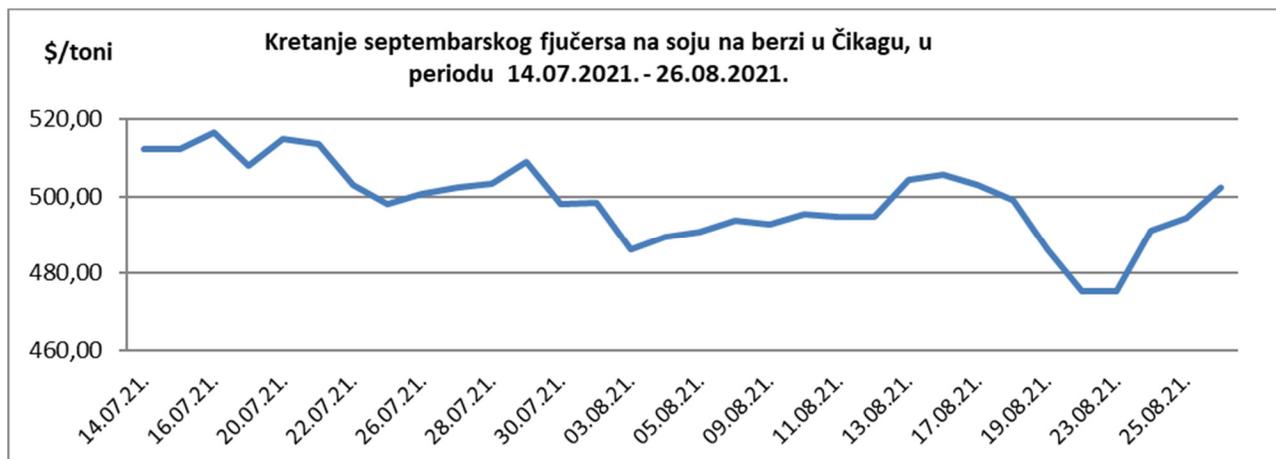

U Čikagu u odnosu na podatak iz prethodne nedelje, pšenica je pojeftinila 0,30%, a kukuruz je poskupeo 0,47%.

Rejting useva kukuruza u SAD-u, ocenjen je 60% dobro do odlično, što je 2 poena niže nego prethodne nedelje, ali ispod procene trgovaca. Trgovci su nesigurni oko procene budućeg roda kukuruza zbog velike razlike u vremenskim prilikama u različitim regionima.

Žetva jare pšenice u SAD-u, dostigla je 77% u poređenju sa 58% prošle nedelje. Cene pšenice su tokom nedelje slabile, uglavnom zbog uzimanja profita od strane fondova posle oštrog rasta cena nakon izveštaja USDA ranije ovog meseca. Na kraju nedelje, cene su oštro rasle u Čikagu. Tržište je ignorisalo razočaravajuće nedeljne američke izvozne prodaje.

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP					
	petak	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak
Soja, zrno, sep 21.	475,33\$/t	475,47\$/t	491,27\$/t	494,58\$/t	502,44\$/t
Sojina sačma, sep 21.	353,30\$/t	346,60\$/t	354,90\$/t	352,30\$/t	356,50\$/t

U Čikagu u odnosu na podatak iz prethodne nedelje, soja je poskupela 3,36%, a sojina sačma je poskupela 1,42%.

Kod soje, rejting useva je snižen za 1 poen na 56%, što je u okviru očekivanja trgovaca. Cene soje su tokom nedelje oštro rastle u Čikagu, s obzirom da vremenska prognoza za SAD sugeriše povratak suvog i toplog vremena u kritičnom periodu za taj usev. Takve vremenske prilike su i u Argentini, gde se očekuje korekcija na niže procene proizvodnje soje i kukuruza.

	PŠENICA	KUKURUZ
EURONEXT PARIZ	251,00€/t (fjučers sep 21)	217,55€/t (fjučers nov 21)

U Parizu u odnosu na podatak iz prethodne nedelje, pšenica je pojeftinila 3,83%, a kukuruz je poskupeo 0,83%.

Volatilnost ostaje visoka na Evronekstu. Postoji velika razlika u cenama prouzrokovana razlikama u kvalitetu između žitarica u standardu i onih pogođenih lošim vremenskim prilikama pre žetve.

Cene pšenice su se menjale tokom nedelje na Evronekstu uprkos blagom padu u Čikagu, podržane procenom proizvodnje u Francuskoj koju je objavio Agritel, od samo 34,93 miliona tona, što je znatno ispod onoga što je očekivano pre samo nekoliko nedelja. Iako će rod 2021. biti znatno veći od prošlogodišnjih katastrofalnih 29,18 miliona tona, ipak je ispod proseka za poslednjih 10 godina. To je zbog preteranih kiša poslednjih nedelja, koje su ostavile posledice na prinose i kvalitet.

Cena kukuruza je krajem nedelje jačala u kontekstu novih strahova za američku proizvodnju, koja trpi novi vreli talas što se isto dešava i u Argentini.